

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI İSTANBUL ŞUBESİ

Mayıs 2005 Bülteni

Uluslararası Yapı 2005 İstanbul Fuarı

04-08 Mayıs 2005 tarihleri arasında Beylikdüzü TÜYAP Fuar Merkezi'nde düzenlenen Uluslararası Yapı 2005 İstanbul Fuarı'na Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi, Salon 1'de 1402 nolu standda katılmıştır. Fuar boyunca slayt sunumu ile görsel olarak katılımcılara odamızın amaçları, yetkileri, faaliyet konuları ve çalışma alanları konularında bilgi verilmiştir. Ayrıca odamızın yayınladığı kitaplar satışa sunulurken, ilgili katılımcılara kitap ayracı ve 2005 cep takvimi ücretsiz olarak verilmiştir.

Uluslararası Yapı 2005 İstanbul Fuarı kapsamında “Tarihi Kent Merkezlerinde Yenileme: Beklentiler, Sorunlar, Uygulamalar” Panelini gerçekleştirdik...

TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi, 5 Mayıs 2005 tarihinde, Uluslararası Yapı 2005 İstanbul Fuarı kapsamında “**Tarihi Kent Merkezlerinde Yenileme: Beklentiler, Sorunlar, Uygulamalar**” Paneli’ni gerçekleştirmiştir.

Oturum başkanlığını Dr. Pınar ÖZDEN’in yaptığı ve Yıldız Teknik Üniversitesi’den **Doç. Dr. Can BİNAN**, Eminönü Belediye Başkanı **Nevzat ER**, Y. Mimar **Cengiz BEKTAŞ** ve Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği Yüksek İstişare Konseyi Başkanı **Tavit KÖLETAVİTOĞLU’nun** konuşmacı olarak katıldığı “**Tarihi**

Kent Merkezlerinde Yenileme” başlıklı 1. oturumu kapsamında Tarihi kent merkezlerinin vizyonu, misyonu ve imajı, bu alanlarda sürdürülebilirlik, koruma planlaması, dönüşüm ve yenileme politikaları gayrimenkul sektörü ve tarihi kent merkezlerinde yeniden değerlendirme, yeniden işlevlendirme, turizm, ticaret, konut/prestij alanı olarak tarihi kent merkezlerinin kullanımı, koruma / yenileme - uygulamalarında uzmanlaşma, meslekte yeni rollerin tanımlanması konuları tartışılmıştır.

Oturum başkanlığını Prof. Dr. Zekai Görgülü’nün yaptığı ve Emlak GYO Genel Müdürü **Dr. Feyzullah YETGİN**, TÜRKKENT Eski Genel Başkanı **Oğuz SOYDAN**, Fatih Belediye Başkanı **Dr. Mustafa DEMİR** ve Net Holding Başkan Yardımcısı **Haluk ELVER**’in konuşmacı olarak katıldığı “**Tarihi Kent Merkezlerinin Yenilenmesinde İnşaat Sektörünün Rolü**” başlıklı 2. oturumu kapsamında Tarihi kent merkezlerinin yenilenmesi sürecinde özel sektörün-yatırımcı girişimcinin - yeni rolü ve bakış açısı, kaynak yaratma teşvikler, kamudan beklentiler, uygulama sorunları, yasal açmazlar – 5226 ve 3386 ile değişik 2863 sayılı Koruma Kanunu, Belediye Mevzuatı, Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Kanun Tasarısı, İmar Kanunu Tasarısı-yapı malzemesi temini ve kullanımı konuları ele alınmıştır.

Panelde ortaya konan düşünceler doğrultusunda, aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- 1- Tarihi kent, bir birikimler merkezidir. Yenileme, bu birikimlerin izlerini silmemeli, aksine cilalayıp parlatarak öne çıkarmalıdır.
- 2- Sürdürülebilir gelişmeyi sağlamak, kentsel koruma ve yenilemede son derece önemlidir. Bu nedenle, tarihi merkezlerin yenilenmesinde işlevlendirme ve sürekli bakım / onarım gibi yaklaşımlarda sürekliliği sağlayacak kararlara gereksinim duyulmaktadır.
- 3- Ülkemizde, kentsel boyutta özgünlük düşüncesi, zaman içinde kaybedilmiştir. Yenilemede özgünlük dikkate alınmalı, özgünlüğü yitirmeden yerel beklentileri karşılayacak çözümler getirilmelidir.
- 4- Korumayı tetikleyen unsurlardan biri olarak, turizmin önemi gözardı edilmemelidir. Planlama geçmişimiz içinde planlama kararlarının, geleneksel kent merkezlerinin önemini azalttığı, ya da hedefte sapmalara yol açtığı görülmektedir. Bu nedenle, bu tür alanlarda geri dönüşü çok güç ya da imkansız sonuçlar yaratmayacak, çok hassas ve bilimsel etütlere dayalı planlama kararları alınması gerekmekte, bunu yaparken de olabildiğince uzman katılımından destek alınmalıdır.
- 5- İnsan unsuru / yerel kullanıcı dikkate alınmadan yenileme gerçekleştirilemez. Ortada sosyal bir vaka olduğunu dikkate almak gerekmektedir. Sosyal açıdan çöküntü alanı haline gelmiş bölgelerde yenilemeyi sağlamak çok daha güçtür ve bunun tedbirleri alınmalıdır.
- 6- Önce fiziksel çevreyi yenileyip, ardından yeni kullanıcıyı beklemek, çoğu kez beklentileri tersine çıkaran bir anlayıştır. Bu nedenle, yerel kullanıcıdan, yani sosyal yapıdan yola çıkarak, fizik yapıya ulaşmak gerekmektedir.
- 7- Kullanıcının kayıt altına alınması, yenileme uygulamalarında kolaylık sağlayacak, daha güvenli ve yaşanılabilir çevreler yaratmaya katkıda bulunacaktır.
- 8- Yaşayan nesle yönelik beklentilerin karşılanması temel hedef olmalıdır.
- 9- Geleneksel kent merkezlerini öne çıkararak, sıkışık yapıya nefes aldırarak, alanı çekim merkezi haline getirerek çağdaş manzaralar sergileyecek bir yaklaşıma ihtiyaç bulunmaktadır.
- 10- Unutulmamalıdır ki, turizm çoğu kez, tarihi kent merkezlerine bir kültürü tanımak amacıyla yoğunlaşmaktadır. Bu amaçla gelen ve kent merkezinde konaklamayı amaçlayan turist, büyük ve modern otellerde konaklama beklentisinin ötesinde özel beklentiler ve arayışlar içindedir. Bu nedenle, özellikle Tarihi Yarımada gibi tek ve özel alanlarda, ev pansiyonculuğu gibi kullanımları öne çıkarmak, alanın turizm potansiyelini geliştirmeye katkıda bulunacaktır.
- 11- Tarihi kent merkezleri, özel ilgi isteyen alanlardır. Bu nedenle, bu alanlara özel önem veren, güçlü ve etkin yerel yönetimler, işin başında olmak durumundadır.
- 12- Yerel sivil inisiyatif plan ve projelerine sahip çıkmalıdır.
- 13- Günümüz koşulları içinde özel sektörün ve girişimci firmaları tarihi kent merkezlerinin yenilenmesinde lokomotif rolü üstlenme ve / veya bu alanlara yatırım yapma kapasiteleri son derece sınırlıdır. Bu koşullar içinde kamunun sürükleyiciliğine ihtiyaç bulunmaktadır. Orta vadede özel sektörü tarihi merkezlere yöneltmek, teşvik etmek için yeni yasal mekanizmalara gereksinim bulunmaktadır.
- 14- Yasal zeminde bu konudaki düzenlemeler daha da geliştirilmeli, etkin olarak uygulanabilir, kullanılabilir duruma getirilmelidir.
- 15- Kamunun yeni bir anlayışla, yeni bir rol üstlenmesi, böylelikle tarihi kent merkezlerini kanatları altına alması gerekmektedir.,

45 ülkeden 700 firma Yapı Fuarı'nda buluşuyor

BU yıl 28'incisi gerçekleşen 'Uluslararası Yapı İstanbul Fuarı'na 45 ülkeden 700 firma yaklaşık 10 bin ürün ve 2 bin 500 marka ile katıldı. Fuarı düzenleyen Yapı-Endüstri Merkezi Genel Müdürü Güven Cantürk, "Fuar Türk İnşaat sektörünün uluslararası anlamda gelişmesine katkıda bulunacak" dedi

ULUSLARARASI Yapı 2005 İstanbul Fuarı, 45 ülkeden 700'e yakın yerli ve yabancı firmanın katılımıyla 4-8 Mayıs tarihleri arasında Tüyap'ta kapılarını ziyaretçilere açtı. 28'inci kez düzenlenen ve 60 bin metrekare alanda gerçekleştirilecek, 'Uluslararası Yapı 2005 İstanbul' fuarında yaklaşık 10 bin ürün ve 2 bin 500 marka yer alırken, fuarı 80 bin kişinin ziyaret etmesi bekleniyor.

Yapı-Endüstri Merkezi tarafından düzenlenen fuar, her yıl olduğu gibi bu yıl da, Türkiye'nin yanı sıra Ortadoğu, Balkanlar, Kuzey Afrika, Uzakdoğu ve BDT ülkelerini buluşturacak. Fuara, Türkiye, Almanya, Amerika, Avusturya, Birleşik Arap Emirlikleri, Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Çin, Danimarka, Endonezya, Avrupa Birliği, Filipinler, Finlandiya, Fransa, Güney Afrika, Hırvatistan, Hollanda, Hong Kong, İngiltere, İsrail, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, Japonya, Kanada, Kore, Lüksemburg, Macaristan, Mısır, Norveç, Polonya, Portekiz, Slovenya, Tayland,

Tayvan, Yeni Zelanda, Yunanistan'da üretilmiş ürünler sergilenecek.

ÜÇÜNCÜ EN BÜYÜK SANAYİ

Türk Yapı Sektörü Raporu 2004 verilerine göre, inşaat malzemeleri sanayisinin Türkiye'nin gıda ve tekstilden sonraki üçüncü en büyük sanayi kolu olduğunu söyleyen Yapı-Endüstri Merkezi Genel Müdürü Güven Cantürk inşaat malzemeleri sanayisinin toplam sanayinin yüzde 10'unu oluşturduğunu ekledi. Cantürk "Sektörün neredeyse bütün üretimi yatırım mali sayılıyor. Sanayi sektörü kapsamında yer alan inşaat malzemelerinin de hesaba katılmasıyla, inşaat sektörünün Türk ekonomisi içindeki payı üretim değeri olarak yüzde 7'yi buluyor. Bu rakamlar inşaat malzemeleri sanayisinin ekonomi üzerinde belirleyici bir etkisi olduğunu gösteriyor" dedi.

TEK ÇATI ALTINDA

İnşaat sektörünün 2004 yılında, bir önceki yıla oranla yüzde 4,6 oranında

büyüdüğünü kaydeden Cantürk "Bu yıl 28'sini gerçekleştireceğimiz Uluslararası Yapı İstanbul Fuarı ile amacımız sektörel bir çatı altında toplamak ve Türk İnşaat sektörünün uluslararası anlamda gelişmesine katkıda bulunmaktır" dedi.

Kapsamında sempozyum ve sergi gibi etkinliklerin yer alacağı fuarda, fuara katılan yerli üretici firmaların ürünleri arasında 1991 yılından bu yana düzenlenen "Altın Çekül Yapı Ürün Ödülü" ve tüm fuar katılımcıları arasında düzenlenen "Amacına En Uygun Hazırlanmış Stand Ödülü" sahiplerini bulacak. Ayrıca, fuar kapsamında bugün gerçekleşecek Tarihi Kent Merkezlerinde Yenileme: Beklentiler, Sorunlar, Uygulamalar' başlıklı panel de dikkat çekecek. TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şube Başkanı Ahmet Turgut'un açılış konuşmasıyla başlayacak panelde başkanlığı TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şube 2. Başkanı Dr. Pınar Özden ve Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Zekai Görgülü yapacak.

Radyo Programları

Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Dr. Hülya Berkmen Yakar'ın Yön FM'de hazırlayıp sunduğu 21 Nisan 2005 tarihindeki Politeknik programına Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) adına Hanife KÜÇÜKLER ve Şehir Plancıları Odası Eğitim Komisyonu üyesi Neslihan PALAOĞLU katılmışlardır. Programda Kadıköy Belediyesi, Bilim ve Sanat Merkezi ile Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi'nin ortak olarak gerçekleştirdikleri "**Metropolde Genç Olmak**" konulu proje hakkında değerlendirmeler yapılmıştır.

Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Hülya Yakar'ın Yön FM'de hazırlayıp sunduğu 5 Mayıs 2005 tarihindeki Politeknik programında Kadıköy Belediyesi'nin Kültür Üniversitesi, Çekül Vakfı işbirliği ile birlikte planladığı "Kadıköy Çarşısı'nı Canlandırma Projesi" Tarihi Kent Merkezleri'nin yenilenmesi konusu ile ilişkilendirilerek tartışılmıştır. Aynı programda Uluslararası Yapı 2005 İstanbul Fuarına bağlanarak Şubemizin gerçekleştirmiş olduğu aynı başlıklı panel ile ilgili olarak şube başkanımız Ahmet Turgut'un görüşleri alınmıştır.

5 Mayıs 2005 tarihinde yönetim kurulu üyemiz Dr. Hülya Berkmen Yakar TRT 1'de "Kentler, Renkler, Sesler" programına "Kentlerimizdeki yeşil alanlar içinde çocuk parkları ve oyun alanlarının sorunları" konusunda değerlendirmeler yapmıştır.

DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ

Bu yıl 29.'su İstanbul Teknik Üniversitesi'nin ev sahipliğinde yapılacak olan Dünya Şehircilik Günü Kolokyumu'nun konusu " Planlamada Yeni Politikalar ve Stratejiler: Riskler ve Fırsatlar" dır.

Kolokyum temasının ayrıntılarının tartışıldığı bilim, danışma, yürütme kurullarının belirlendiği 19 Nisan, 25 Nisan ve 2 Mayıs 2005 tarihlerindeki toplantılara, TMMOB Şehir Plancıları Odası adına İstanbul Şube Başkanı Ahmet TURGUT, Genel Merkez Başkanı Erhan DEMİRDİZEN, Şehir Plancıları Odası yönetim kurulu üyesi Dr. Hülya YAKAR ile İstanbul Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölüm Başkanı Prof. Dr. Handan Türkoğlu ,İstanbul Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden Prof. Dr. Nuran Zeren Gülersoy, Prof. Dr. Mehmet Ocağcı, Prof. Dr. Gülden Erkut, Yrd. Doç. Dr. Ferhan GEZİCİ, Yrd. Doç. Dr. Özlem ÖZÇEVİK katılmışlardır.

Sempozyum Yürütme koordinatörü olarak İstanbul Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü adına, Prof. Dr. Handan Türkoğlu, Yrd. Doç. Dr. Ferhan Gezici, Yrd. Doç. Dr. Özlem Özçevik ile Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi adına Dr. Hülya BERKMEN YAKAR belirlenmiştir.

Çalışmalar devam etmekte olup, bültenimizin bundan sonraki sayılarında konuyla ilgili gelişmeler aktarılacaktır.

KANUN TASARILARI ÇALIŞMALARI

Yetkili Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının belirlenmesi ve Belgelendirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı konusunda görüş oluşturmak üzere oluşturulan komisyon 25 Nisan, 3 Mayıs 2005 tarihlerinde toplanarak konunun çok boyutlu tartışılması gerektiğine ve İstanbul'da **17 Haziran 2005** Cuma günü Avrupa Birliği, Hizmetlerin dolaşımı, Yetkinlik konularının farklı tarafları ile birlikte tartışılacağı bir günlük bir etkinlik düzenleme kararı almıştır.

Bu kapsamda tüm Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Başkanlıklarına bu konuda çalışmalar yapan ve bu etkinliğe katılmasını uygun buldukları öğretim üyelerinin isimlerinin ve etkinlik içinde tartışılması istenilen konuların "**16 Mayıs 2005**" tarihine kadar şubemize bildirmeleri konusunda bir bilgilendirme yazısı gönderilmiştir.

Ayrıca düzenlenecek olan bu etkinliğe lisans ve yüksek lisans eğitimini ülkemizde tamamlamış ancak mesleğini Avrupa Birliği ülkesi olan İngiltere'de icra eden Dr. Solmaz Tavşanoğlu Pattison ile Dr. Garry Pattison deneyimlerini paylaşmak üzere davet edilmiştir.

Bu bir günlük etkinliğin, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğrencileri, akademisyenler, serbest ve kamu sektöründe çalışan Şehir Plancıları ve çağrılı konuşmacılarla interaktif bir ortamda tartışılması ve karşılıklı fikir alışverişinde bulunulması hedeflenmektedir.

“Tophane-Salıpazarı Turizm Merkezi 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı” ile “İstanbul-Beyoğlu-Tophane-Salıpazarı Turizm Merkezi 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı” na Odamız tarafından dava açılmıştır...

Beyoğlu-Tophane-Salı Pazarı Turizm Merkezi kapsamında kalan, Beyoğlu Kemankeş Mahallesi, 112 Pafta, 78 Ada, 2,3,4,5,6,7,8 parseller ile 2498 Ada, 45 parselleri içerisine alan ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca (2634 Sayılı Turizm Teşvik Kanunu kapsamında) onaylanarak 14.02.2005 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığınca askıya çıkarılan “Tophane-Salıpazarı Turizm Merkezi 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı” ile 14.02.2005 tarihinde Beyoğlu Belediye Başkanlığınca askıya çıkarılan “İstanbul-Beyoğlu-Tophane-Salıpazarı Turizm Merkezi 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı”nın öncelikle yürütmesinin durdurulması ve iptaline karar verilmesi gerekmektedir.

Sözkonusu alan Bakanlar Kurulu'nun 15.12.1994 tarih ve 94/6345 sayılı kararı ile Turizm merkezi ilan edilmiş ve Kemankeş Mahallesi 112 Pafta, 78 Ada, 2,3,4,5,6,7,8 parseller ile 2498 Ada, 45 Parsel'e Kruvaziyer Liman Alanı fonksiyonu getiren “Tophane-Salıpazarı Turizm merkezi 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ile “Tophane-Salıpazarı Turizm Merkezi 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı” Kültür ve turizm Bakanlığınca onaylanmıştır.

Ancak Kültür ve Turizm Bakanlığınca onaylanan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı kapsamındaki Salıpazarı Limanı'nın bulunduğu alan aynı zamanda Kentsel Sit alanıdır. Sözkonusu mevcut planlarla Kruvaziyer Liman Alanı Fonksiyonu getirilen ve Liman alanını da içine alan bölge, İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca 07.07.1993 gün ve 4720 sayılı karar ile ilan edilen Beyoğlu Kentsel Sit Alanının bölünmez bir parçasıdır.

Beyoğlu Kentsel Sit alanının bir bölümünü içeren ve Tophane-Salıpazarı Turizm merkezini'de içine alan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığınca hazırlanmış, İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 09.07.2004 tarih ve 169 sayılı kararı ile kabul edilerek 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu gereği karar alınmak üzere İstanbul I numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kuruluna sunulmuştur. İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan sözkonusu plan halen Koruma Kurulunda değerlendirilmektedir.

Tophane-Salıpazarı Turizm Merkezi 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve İstanbul Beyoğlu Tophane-Salıpazarı Turizm Merkezi 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı 3386-5226 sayılı kanunla değişik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununa aykırıdır. Sözkonusu planların onaylandığı alanında içinde kaldığı bölge İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 07.07.1993 gün ve 4720 sayılı kararı ile kentsel sit alanı ilan edilmiştir. 3386 ve 5226 sayılı kanunlar ile değişik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun “sit alanlarında geçiş dönemi koruma esasları ve kullanım şartları ile Koruma Amaçlı İmar Planı” başlıklı 17. maddesi, kuruluş görev, yetki ve çalışma şeklini düzenleyen 51. maddesi ile koruma bölge kurullarının görev yetki ve çalışma şeklinin tanımlandığı 57. maddesinde çok açık şekilde belirtildiği üzere sit alanlarında Koruma Amaçlı İmar Planlarının ilgili Koruma Bölge Kurullarınca uygun görüş verilmeden onama makamlarınca karar alınması yasal değildir. Özelleştirme İdaresi ve Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğüne hazırlanan Nazım ve uygulama İmar Planları için onama öncesinde İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulunun onayına sunulmuştur. Sözkonusu Koruma Bölge Kurulunca 20 Eylül 2004 tarih ve 118 sayılı karar ile yapılan değerlendirmede sözkonusu plan teklifleri uygun bulunmamıştır. Koruma Bölge Kurulunca uygun bulunmayan planların ancak;

- Planı çevreleyen kıyıda ve silüete giren yamaçlardaki tüm kültür varlıkları ve sit alanı dokusu dikkate alınarak,
- Alandaki anıt yapılar ve tarihi gümrük yapıları öne çıkarılarak,
- Sit bölgesinde kalan öneri planların koruma anlayışı çerçevesinde irdelenebilmesi için mevcut ve kaybedilmiş kültür varlıklarının belgelenecek ve restitüsyon projeleri hazırlanarak,
- Kıyı şeridi ve geri bölgesinin görsel ve işlevsel ilişki kurularak,
- İşlev ve Yapı yoğunluğu sit alanının taşıma kapasitesi kapsamında düşünülerek,

- Öneri projenin yasal bir gereklilik olarak hazırlanması gereken 1/5000 ve 1/1000 ölçekli “Beyoğlu Kentsel Sit Alanı Koruma amaçlı İmar Planları” ile entegre edilerek hazırlanması gerektiğine,
- Kentsel tarihi kimliği ve silüeti koruma adına bu bölgedeki yapılanmanın Beşiktaş’tan Karaköy’e kadar “Boğaziçi Mimarisi”nin genel ölçü ve oranları içinde kalmak üzere kuzeyde Mimar Sinan Güzel sanatlar üniversitesinin (Sultan Çifte Sarayları) saçak kotunu, batıda; Nusretiye ve Güneyde; Kılıçalı Paşa camilerini perdelemeyecek ve beden duvarları silme kotunu geçmeyecek irtifada ve silüette duvar etkisi yapmayacak bir avan proje hazırlanmasından sonra,

Kurulca değerlendirilebileceğine dair karar verilmiştir.

Koruma Bölge kurulunun yukarıda özetlenen görüşüne rağmen ve uygun görüşü alınmadan plan onaması 2863 sayılı yasaya aykırı olarak gerçekleştirilmiştir. Onaylandığı düşünülerek askıya çıkarılan planlar yukarıda özetlenen hükümler çerçevesinde hukuki geçerlilik taşımamaktadır.

Ayrıca Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik” Bayındırlık ve İskan Bakanlığı’nca değiştirilerek 30.03.2004 tarih ve 25418 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış ve söz konusu yönetmelik değişikliği ile Kruvaziyer Liman tanımı getirilmiştir. Ancak Odamızca yönetmeliğin yürütmesinin durdurulması ve iptali amacı ile açılan davada; Danıştay 6. Dairesince (Esas No: 2004/ 3060) **“Anayasa ve Kıyı Yasasına aykırı olan uyumsuzluğa konu yönetmelik değişikliğinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Açıklanan nedenlerle dava konusu işlemin yürütülmesinin durdurulmasına 05.10.2004 gününde oybirliğiyle karar verildi”** şeklinde ara karar alınmıştır.

Tophane-Salıpazarı Turizm Merkezi 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve İstanbul Beyoğlu Tophane-Salıpazarı Turizm Merkezi 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı kıyıda getirdiği kullanımlar, yapılaşma hüküm ve koşulları ile şehircilik ilkeleri ve planlama esaslarına aykırıdır.

Kültür ve Turizm Bakanlığınca onaylanan ve askıya çıkarılan planlar ile Odamızca açılan ve yürütmesi durdurulan “Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik yapılması Hakkındaki Yönetmelik”te getirilen Kruvaziyer Liman fonksiyonu önerilmiştir. Bu fonksiyon içerisinde sözkonusu alanda yeme içme tesisleri, alış-veriş merkezleri, konaklama üniteleri ve ofis binaları gibi kullanım fonksiyonları getirilmiştir. Bu fonksiyonlar 3621 sayılı Kıyı Kanununa göre sahil şeridi dolgu alanı ve kıyıda yapılması mümkün olmayan fonksiyonlardır.

Sözkonusu onaylanan Nazım ve Uygulama İmar Planları ile E:2; Hmax: 30.50 m yapılaşma değerleri getirilmiştir. Bu yapılaşma değerlerinin ortaya çıkaracağı durum sözkonusu alanın yakın civarındaki anıtsal yapılar ile diğer tescilli kültür varlıklarının dolayısıyla kentsel tarihi kimliğe zarar verecek yapı gruplarının oluşmasına neden olabilecektir.

Ayrıca bu yoğunluk ve yükseklikteki yapılar silüete duvar etkisi yaratarak içerisinde yer aldığı kentsel sit alanına ait özgün yapılaşma değerlerinin yok olmasına neden olacaktır. Getirilen fonksiyon ve yapılaşma değerleri ile öncelikle Anayasa ve Kıyı Yasasının öngördüğü, kıyıların kamu kullanımında olması esasına tamamen aykırı bir durum ortaya çıkaracaktır. Sözkonusu onaylanan İmar Planları ile kentsel sit alanı içerisinde yapılan imar planları bir bütünlük sağlayacak şekilde ele alınmamıştır. Bu şekilde hazırlanan noktasal planlar ile yukarıda tanımlanan planlama ilkelerinin sağlanması olanaklı değildir.

Onaylanan imar planları ile getirilen hüküm ve koşullarla da İstanbul Metropolü içinde büyük bir öneme sahip olan Beyoğlu Kentsel Sit Alanı ile sözkonusu planlama alanı içinde bir bütünlük sağlanamayacağı gibi, mevcut alan yolcu gemisi karşılayan bir liman olmasının ötesine geçerek konaklama tesisleri, ofisler, alış-veriş merkezleri gibi fonksiyonlar ilave olacak, böylece insan, araç ve yapı yoğunluğu bölgenin kaldıramayacağı değerlere ulaşacaktır. Bu durumda bölgenin var olan sorunları katlanarak artacaktır.

“İSTANBUL METROPOLİTEN ALAN İNCELEMESİ” TOPLANTISI

OECD-DPT ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Yerleşmeler ve Kentsel Dönüşüm Müdürlüğü İstanbul Şehircilik Atölyesi'nin işbirliği ile düzenlenen “İstanbul Metropolitan Alan İncelemesi” toplantısı 15 Nisan 2005 tarihinde Grand Cevahir Otel'de yapılmıştır.

Toplantıya, OECD yetkililerinden Mario Pezzini ve Lamia Kamal – Chaoui, DPT Müsteşarları, İstanbul Büyükşehir Belediyesi yetkilileri ile İstanbul Sanayi Odası, İstanbul Ticaret Odası, Müsiad, TİM, Yabancı Sermaye Derneği, İstanbul Kalkınma Vakfı, TİSK, Türk-İş, Esnaf ve Zanaatkarlar Odası, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası temsilcileri ile birlikte Odamızı temsilen Şube Sekreterimiz Ali Rıza Nurhan katılmıştır.

Sivil toplum örgütlerinin bakış açısıyla sorunlar ve çözüm önerilerinin tartışıldığı toplantıda, depreme hazırlık, hızlı nüfus artışı(göç), kaçak yapılaşma, donatı azlığı ve ulaşım sorunu başlıklarında sivil toplum örgütlerinin yaptığı saptamalar OECD yetkililerince not edilmiştir.

Toplantıya Odamız adına katılan Ali Rıza Nurhan, İstanbul'un ilk sorununun Bölge Planı denebilecek üst ölçekli bir planının olmaması yanında, tüm yatırımcıların kendi yer seçim kriterleri ve tercihleri doğrultusunda gerek yerel yönetimler gerekse merkezi yönetimlere yapılan siyasi baskılarla noktasal plan kararları ile yatırımlarını gerçekleştirmeleri olduğunu belirtirken Türkiye'de bu planlama yaklaşımı değişmeden İstanbul'un bu sorununun çözülmesinin mümkün olmadığını, ayrıca İstanbul'un diğer sorunlarının barındırdığı nüfusa hizmet edecek ekonomik yapısı ile yeterli sosyal donatılara ve teknik alt yapısının olmaması olarak belirtmiştir. Türkiye'de en büyük iş potansiyelinin İstanbul'da olmasına rağmen yine en fazla işsizinde İstanbul'da olması bunun en önemli göstergesi olduğunu söylenmiştir.

Son olarak da, başta planlamada olmak üzere tüm alanlarda yetki karmaşası nedeniyle onay süreçlerinin uzaması ve uygulamada aksaklıklar yaşanması olarak belirtilmiştir.

Toplantıda birçok sivil toplum örgütünün İstanbul'un gelişmesi ve yaşanılabilir bir metropol haline gelmesi için fırsatları kullanmak gerektiğinin belirtilmesi üzerine önemli olanın İstanbul'un sorunlarının çözümünde fırsatların değerlendirilmesi olduğu, aksi takdirde sermayenin değerlendireceği fırsatlarla İstanbul'da yapılacak noktasal yatırımların önünü açmak, fırsat olarak değerlendiriliyorsa yeniden düşünmek gerekir. Çünkü Formula, kamu oyuna ülkenin tanıtımı ve turizm için fırsat olarak sunulmasına rağmen İstanbul'un Orman Alanlarını ve Su Havzaları'nın daralmasına ve birleşmesine neden olacağından fırsat değil başlı başına bir sorun olduğuna dikkat çekmiştir.

TÜM ÜYELERİMİZ DAVETLİDİR...

29 Mayıs 2005 Pazar günü, **10:30-13:30** saatleri arasında İstanbul Teknik Üniversitesi, Taşkılla Binası yanındaki Park Mühendishane'de üyelerimiz ile aileleri ve arkadaşlarına Açık Büfe Kahvaltı düzenlenecektir.

Bilet Fiyatı: 15,00.YTL (Biletler 1 kişiliktir. 7 yaşından küçük çocuklar ücretsizdir.)

Biletler aşağıdaki listede iletişim bilgileri bulunan kişilerden temin edilebilir.

İstanbul Şube Merkezi	Emirhan Cd. Bayırdır Çıkma Sok. No:1/1 Beşiktaş
Özcan Dağ	İBB Planlama ve İmar Müdürlüğü Tarihi Bölge Şefliği
Gül Utlu	İBB Eski Tüyap Binası Tarlabası
Abdulbasid Doğru	İBB Planlama Müdürlüğü Merter Binası
Yavuz Çelik	İBB Ulaşım Planlama Müdürlüğü
Rahşan Demirkaya	İBB Şehir Planlama Müdürlüğü Altunizade
Erbatur Çavuşoğlu	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Hülya Berkmen Yakar	Yıldız Teknik Üniversitesi

Fatih Terzi
Figen Özönder
Melike Oktay
Bülent Babaoğlu

İTÜ Taşkısıla Şehir ve Bölge Planlama Bölümü
Kadıköy Belediyesi
Üsküdar Belediyesi
Küçükçekmece Belediyesi

“PLANLAMA, KENT YÖNETİMİ ve YERELLEŞME BAĞLAMINDA KATILIMDA YENİ YAKLAŞIMLAR - I” PANELİ

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü ve Zeytinburnu Belediyesi işbirliği ile Odamız tarafından 8 Haziran 2005 tarihinde “Planlama, Kent Yönetimi ve Yerelleşme Bağlamında Katılımda Yeni Yaklaşımlar - I” Paneli gerçekleştirilecektir. Panel teması aşağıda yer almaktadır. Panel’e ilişkin detaylı açıklamalar daha sonra üyelerimize duyurulacaktır.

“Bilindiği üzere, “katılım” ancak 1980’li yılların ortalarından sonra ülkemizdeki planlama ve kent yönetimi literatüründe yer bulmaya başlamış kavramlardan biridir. Özellikle 1996 yılında İstanbul’da gerçekleştirilen Habitat süreci ve bu sürecin bir ürünü olan Yerel Gündem 21 ile birlikte daha etkin olarak hayat bulan ve aynı zamanda “yönetişim” kavramının da temel girdilerinden biri olan katılım kavramının, ülkemizde kent yöneticileri tarafından yakın tarihlere kadar tam anlamıyla benimsenemediğini ve hatta tam olarak özümsemediğini söylemek de mümkündür. Özellikle 2000’leri geride bıraktığımız son yıllarda, “kentsel yenileme, soylulaştırma, ıslah” gibi halkın ve sivil toplum kuruluşlarının katılımının son derece önemli olduğu kavramların öne çıkması, kent yönetimini doğrudan etkileyen kanunlarda süregelen reform çalışmaları, Avrupa Birliği’ne giriş hazırlıklarının ivme kazanması “katılım” kavramının yeni bir bakış açısıyla tekrar ele alınmasını gerekli kılmaktadır.

*TMMOB Şehir Plancıları Odası olarak bizler, kent yöneticilerinin katılım konusundaki bu genel yaklaşımından yola çıkarak, yerel yönetimlerin ve kent yönetiminde rol oynayan diğer aktörlerin uygulamalarına temel oluşturacak yeni bakış açıları yaratmak, politikalar geliştirmek amacıyla “katılım” kavramını, 8 Haziran 2005 tarihinde gerçekleştirilecek olan “**Planlama, Kent Yönetimi Ve Yerelleşme Bağlamında Katılımda Yeni Yaklaşımlar -I**” Paneli ile gündeme taşımayı hedeflemekteyiz. Sözkonusu Panel, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü ve Zeytinburnu Belediyesi ile işbirliği içinde gerçekleştirilecektir. Panelde, kent yönetiminde rol oynayan aktörler, akademisyenler, meslek odaları ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlar bir araya getirilecek ve konu derinlemesine tartışılacaktır. Bu toplantıdan yapılacak çıkarımların, tüm kent yöneticileri için bir yol haritası rolü üstlenmesi temel hedefimiz olarak belirlenmiştir. Panelin Aralık ayında gerçekleştirilmesi hedeflenen bir sonraki aşamasında, “Kentsel Dönüşümde Katılım” teması işlenecek ve bu etkinlik, Zeytinburnu örneği özelinde atölye çalışmalarıyla tamamlanacaktır.”*